

دانشگاه شاهرود

دانشکده علوم پایه

گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد ریاضی - گرایش جبر

موضوع:

متمم پذیری برخی زیر گروهها و ساختار گروه متناهی

استاد راهنما:

دکتر غلامرضا رضایی زاده

استاد مشاور:

دکتر محمدرضا ریسمانچیان

توسط:

معصومه سجادی

اسفند ۱۳۸۶

۱۳۸۷ / ۹ / ۲۳

۱۰۴۴۰۶

کتابخانه مرکزی دانشگاه شاهرود

گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته ریاضی گرایش جبر

معصومه سجادی

تحت عنوان

تأثیر شرایط اعمال شده بر برخی زیر گروه ها روی ساختار گروه متناهی

در تاریخ ۱۳۸۶/۱۲/۴ توسط هیات داوران زیر و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

امضاء

۱- استاد راهنمای پایان نامه دکتر غلامرضا رضایی زاده با مرتبه علمی استادیار

امضاء

۲- استاد مشاور پایان نامه دکتر محمد رضا ریسمانچیان با مرتبه علمی استادیار

امضاء

۳- استاد داور داخل گروه دکتر علیرضا نقی پور با مرتبه علمی استادیار

امضاء

۴- استاد داور خارجی دکتر علیرضا عبدالهی با مرتبه علمی دانشیاری از دانشگاه اصفهان

امضاء

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی دکتر علی مختاری با مرتبه علمی استادیار

دکتر محمد مردانی

معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی

دانشکده علوم پایه

کلیه حقوق مادی مرتبط و نتایج
مطالعات، ابتکارات نوآوری‌های ناشی
از تحقیق موضوع این پایان‌نامه متعلق به
دانشگاه شهرکرد است.

تقدیم به

آنان که اندیشیدن را دوست دارند

بسم الله الرحمن الرحيم

در آغاز « الحمد لله رب العالمين »

خدایا ! به من عطا نمودی نعمت علم آموزی از اساتیدی را که در عین بزرگی، خاشعانه می آموختند و تو را سپاسگزارم.

تو را سپاسگزارم که به بهانه انجام این طرح افتخار همراهی استاد بزرگوارم، دکتر غلامرضا رضایی زاده را نصیب نمودی تا هم از علم و هم از اخلاق ایشان بیاموزم، از ایشان تشکر می کنم که راهنمایی من در این طرح را پذیرا شدند و به شیوه‌ای هنرمندانه مرا طوری هدایت کردند که درگیر با آنچه شوم که آینده برای آموختنش دیر بود، به خاطر همه چیزهایی که در این مدت آموختم از ایشان تشکر می کنم.

از اساتید بزرگوارم دکتر محمدرضا ریسمانچیان که از راهنماییهایشان هیچ گاه بی بهره نبودم، از دکتر علیرضا نقی پور که در طول تحصیل همیشه و همیشه راهنما و پاسخگوی سوالات من بودند، از دکتر خدابخش حسامی به خاطر کمک و همراهی ایشان در حل مشکلاتی که داشتم و همین طور از بقیه عزیزان در گروه ریاضی بی نهایت سپاسگزارم و اما

دستان آرام جانم، مادرم و سایه سرم، پدرم را می بوسم

که بی وجود آنها هیچ پله‌ای را نمی توانستم بالا روم. پروردگارا روح بلند شهدای اسلام، آنان که رفتند تا ما آسوده خاطر زندگی کنیم و آزادانه بیندیشیم را متعالی بگردان و ما را شکرگزار نعمت هایی که به ما عطا نمودی قرار ده. در پایان

« اهدنا الصراط المستقیم »

آمین یا رب العالمین

چکیده

در این پایان نامه همه گروهها را متناهی در نظر می‌گیریم و به بررسی تاثیر خواص برخی از زیرگروهها روی ساختار گروه متناهی می‌پردازیم.

زیرگروه H از گروه متناهی G متمم‌پذیر در G نامیده می‌شود اگر زیرگروه K از G چنان موجود باشد که $G=HK$ و $H \cap K=1$. در فصل دوم نتایجی راجع به p -پوچتوانی و فوق‌حلبپذیری گروه G تحت فرض متمم‌پذیری برخی از زیرگروههای مینیمال و ماکسیمال بیان می‌کنیم.

زیرگروه K از گروه متناهی G ، \mathcal{H} -زیرگروه نامیده می‌شود هرگاه به ازای هر $g \in G$ داشته باشیم $N_G(K) \cap K^g \leq K$. در فصل سوم روی \mathcal{H} -زیرگروهها متمرکز می‌شویم و دوباره نتایجی راجع به فوق‌حلبپذیری و p -پوچتوانی گروه G ارائه می‌کنیم.

فهرست مطالب

۱	مقدمات و قضایای پیشنهاد	۱
۱-۱	زیرگروههای سیلو	۱
۲-۱	زیرگروههای ماکسیمال و نرمال مینیمال	۴
۳-۱	گروههای پوچتوان و حلپذیر	۱۱
۴-۱	زیرگروه فراتینی	۱۶
۵-۱	گروههای آبلی مقدماتی	۱۹
۶-۱	زیرگروه فیتینگ	۲۱
۲۳	تاثیر متمم پذیری زیرگروههای مینیمال و ماکسیمال بر ساختار گروه	۲

۱-۲ گروههای فوق-حلیذیر..... ۲۳

۲-۲ گروههای p -پوچتوان..... ۲۸

۳-۲ متمم‌پذیری زیر گروههای مینیمال و فوق-حلیذیری G ۳۸

۴-۲ متمم‌پذیری زیر گروههای مینیمال و p -پوچتوانی G ۴۴

۵-۲ متمم‌پذیری زیر گروههای ماکسیمال و فوق-حلیذیری G ۵۱

۵۶ \mathcal{H} -زیر گروهها و ساختار گروه ۳

۱-۳ \mathcal{H} -زیر گروهها..... ۵۶

۲-۳ \mathcal{H} -زیر گروهها و p -پوچتوانی G ۶۲

۳-۳ \mathcal{H} -زیر گروهها و فوق-حلیذیری G ۶۴

۷۶ واژه‌نامه فارسی به انگلیسی ۴

۷۹ واژه‌نامه انگلیسی به فارسی ۵

۸۲ منابع ۶

فهرست نمادها

\approx	متعلق است به
\cup	زیرمجموعه
\cup	زیرمجموعه سره
\exists	وجود دارد
\forall	به ازای هر
\cap	اشتراک
\times, Π	حاصل ضرب مستقیم
\cong	یکریختی
ϕ	تهی
(a, b)	بزرگترین مقسوم علیه مشترک a و b
\cong	فرم
\leq	زیرگروه
$<$	زیرگروه سره
\triangleleft	زیرگروه نرمال
$\triangleleft\triangleleft$	زیرگروه زیرنرمال
$\text{Syl}_p(G)$	مجموعه p -زیرگروههای سیلوی G
$ G $	تعداد اعضای G
$O(x)$	مرتبه عنصر x
$O(G)$	مرتبه گروه G

G/H	گروه خارج قسمت G/H
$\langle a \rangle$	گروه تولید شده توسط a
C_p	گروه دوری از مرتبه p
$[A, B]$	گروه جابه‌جاگر A و B
$A^x = xAx^{-1}$	مزدوج A
G'	زیرگروه مشتق G
$G^{(n)}$	مشتق n ام G
$ G:H , [G:H]$	شاخص H در G
$C_G(H)$	مرکز ساز زیرگروه H در گروه G
$N_G(H)$	نرمال ساز زیرگروه H در گروه G
$Z(G)$	مرکز گروه G
$F(G)$	زیرگروه فیتینگ
$F^*(G)$	زیرگروه فیتینگ عمومی شده
$\Phi(G)$	زیرگروه فراتینی
$E(G)$	زیرگروه نرمال نیم ساده ماکسیمال
$H \text{ char } G$	H زیرگروه مشخصه از G است
$\text{Aut}(G)$	مجموعه خودریختیهای G
$\text{Ker } \varphi$	هسته همریختی φ
$\mathcal{H}(G)$	مجموعه \mathcal{H} -زیرگروههای G
$\mathcal{M}(G)$	مجموعه زیرگروههای ماکسیمال G
$\mathcal{N}(G)$	مجموعه زیرگروههای نرمال G
$\mathcal{SN}(G)$	مجموعه زیرگروههای خودنرمال ساز G

پیشگفتار

از سالها پیش ریاضیدانان به بررسی تاثیر شرایط اعمال شده روی زیرگروهها بر ساختار گروه پرداخته‌اند. آنها به این نتیجه رسیدند که برخی از زیرگروهها مثل زیرگروههای مینیمال می‌توانند تاثیر به‌سزایی روی ساختار گروه داشته باشند. به عنوان مثال هال^۱ در [۱۷] ثابت کرد گروه متناهی G فوق‌حلیذیر با زیرگروههای سیلوی آبلی مقدماتی است اگر و تنها اگر هر زیرگروه از G متمم‌پذیر باشد و بعد در سال ۱۹۹۷ بالستر-بولینچس^۲ و ژون^۳ در [۵] ثابت کردند هر زیرگروه از G متمم‌پذیر است اگر و تنها اگر هر زیرگروه مینیمال از G متمم‌پذیر باشد و ترکیب این دو قضیه نشان داد کلاس گروههای فوق‌حلیذیر با زیرگروههای سیلوی آبلی مقدماتی همان کلاس گروههایی است که زیرگروههای مینیمال آنها متمم‌پذیر می‌باشند. پس از آن فرضیات را خود را محدود به متمم‌پذیری دسته کوچکتری از زیرگروههای مینیمال در زیرگروهی از G ، همچون $N_G(P)$ کردند و نتایجی راجع به فوق‌حلیذیری گروه G به‌دست آوردند. ما در این طرح پس از آشنایی با گروههای فوق‌حلیذیر و p -پوچتوان، برخی از این نتایج را در فصل دوم بیان می‌کنیم، همین‌طور راجع به متمم‌پذیری زیرگروههای ماکسیمال نیز قضایایی مطرح می‌کنیم که فوق‌حلیذیری و p -پوچتوانی گروه G را به‌دست می‌دهند. در ادامه، در فصل سوم مطالعات خود را روی دسته دیگری از زیرگروههای G یعنی \mathcal{H} -زیرگروهها متمرکز می‌کنیم و رابطه آنها را با فوق‌حلیذیری و p -پوچتوانی گروه G تحت شرایط خاص مورد مطالعه قرار می‌دهیم. به عنوان نمونه نشان می‌دهیم اگر P ، p -زیرگروه سیلو از G باشد، آن‌گاه G ، p -پوچتوان است اگر و تنها اگر $N_G(P)$ ، p -پوچتوان باشد و هر زیرگروه ماکسیمال از P متعلق به $\mathcal{H}(G)$ باشد. همین‌طور در قضیه ۳-۳-۹ نشان می‌دهیم اگر G ، SSA-گروه باشد، آن‌گاه G فوق‌حلیذیر است اگر و تنها اگر هر زیرگروه سیلو از G به صورت حاصل ضرب \mathcal{H} -زیرگروههای دوری از G نوشته شود. در پایان زیرگروه فیتینگک تعمیم‌یافته گروه G را معرفی می‌کنیم و ثابت می‌کنیم اگر هر زیرگروه ماکسیمال از هر زیرگروه سیلو از آن متعلق به $\mathcal{H}(G)$ باشد، آن‌گاه $\mathcal{H}(G)$ فوق‌حلیذیر است.

¹ Hall

² Ballester-Bolinches

³ Xiuyun

فصل ۱

مقدمات و قضایای پیشنهادی

۱-۱ زیرگروههای سیلو

قضیه ۱-۱-۱ (قضیه اول سیلو) فرض کنیم G گروهی از مرتبه p^m باشد که در آن $n \geq 1$ ، p یک عدد اول است و $(p, m) = 1$. در این صورت به ازای هر i ، $1 \leq i \leq n$ ، شامل زیرگروهی از مرتبه p^i می‌باشد. به علاوه هر زیرگروه از G با مرتبه p^i ($1 \leq i \leq n$) در یک زیرگروه با مرتبه p^{i+1} نرمال است. اثبات. ر. ک. [۲۸]، ص ۱۹۹.

قضیه ۱-۱-۲ (قضیه دوم سیلو) اگر H یک p -زیرگروه از گروه متناهی G و P هر p -زیرگروه سیلو از G باشد، آنگاه عنصر $x \in G$ چنان موجود است که $H \leq xPx^{-1}$. به‌ویژه هر دو p -زیرگروه سیلو از G مزدوجند.

اثبات. ر. ک. [۲۸]، ص ۲۰۰.

نتیجه ۱-۱-۳ فرض کنید G گروهی متناهی و $P \in \text{Syl}_p(G)$ ، در این صورت تعداد p -زیرگروههای سیلوی G برابر است با $[G : N_G(P)]$.

اثبات:

با توجه به قضیه دوم سیلو تعداد p -زیرگروههای سیلوی G برابر است با تعداد مزدوجهای P در G و تعداد مزدوجهای P برابر است با $[G:N_G(P)]$ ، لذا حکم به اثبات می‌رسد.

■

قضیه ۱-۱-۴ (قضیه سوم سیلو) فرض کنید G گروهی متناهی و p عدد اول شمارنده مرتبه G باشد. اگر n_p تعداد p -زیرگروههای سیلوی G باشد، آن گاه $n_p \mid |G|$ و $n_p \equiv 1 \pmod{p}$.

اثبات: ر. ک. [۲۸]، ص ۲۰۱.

■

قضیه ۱-۱-۵ فرض کنیم G گروه متناهی باشد، $N \triangleleft G$ و $N \leq M \leq G$ ، در این صورت $M/N \in \text{Syl}_p(G/N)$ اگر و تنها اگر $M = PN$ که در آن $P \in \text{Syl}_p(G)$.

اثبات: ر. ک. [۲۷]، ص ۷۶.

■

قضیه ۱-۱-۶ فرض کنیم G گروهی متناهی و p عدد اول و N زیرگروه نرمالی از G باشد، در این صورت هر p -زیرگروه سیلو از N به صورت $P \cap N$ است طوری که $P \in \text{Syl}_p(G)$.

اثبات:

ابتدا فرض می‌کنیم P ، p -زیرگروه سیلو از G باشد. در این صورت $P \cap N$ ، p -زیرگروه از N خواهد بود پس طبق قضیه دوم سیلو مشمول در p -زیرگروه سیلو از N چون P_1 می‌باشد و عنصر x از G چنان موجود است که $P_1 \leq P^x$ ، پس $P \cap N \leq P_1 \leq P^x$ و در نتیجه $P \cap N \leq P_1 \leq P^x \cap N = (P \cap N)^x$. از آنجا که $|P \cap N| = |(P \cap N)^x|$ ، نتیجه می‌شود که $P \cap N = P_1$ ، پس $P \cap N \in \text{Syl}_p(N)$. برعکس، فرض کنیم $P_1 \in \text{Syl}_p(N)$ ، اما P_1 مشمول در p -زیرگروه سیلو از G چون P می‌باشد پس $P_1 \subseteq P \cap N$ و چون طبق قسمت قبل $P \cap N \in \text{Syl}_p(N)$ ، نتیجه می‌شود $P_1 = P \cap N$.

■

قضیه ۱-۱-۷ فرض کنیم $P \in \text{Syl}_p(G)$ و $H \leq G$. اگر $|G:H|$ توان مثبتی از p باشد، آن گاه $H \cap P$ یک p -زیرگروه سیلو از H است.

اثبات: ر. ک. [۲۷]، ص ۹۶.

■

قضیه ۱-۱-۸ اگر $P \in \text{Syl}_p(G)$ ، آن گاه $P \cap G' = \langle P \cap N_G(P)', P \cap P'^g \mid g \in G \rangle$.

اثبات: ر. ک. [۱۸]، ص ۴۲۳.

■

۱-۲ زیرگروههای ماکسیمال و نرمال مینیمال

گزاره ۱-۲-۱ فرض کنیم $H, K \leq G$ ، در این صورت:

۱. اگر $H \leq K$ ، آن گاه $N_K(H) = N_G(H) \cap K$.

۲. $N_G(H) \cap N_G(K) \leq N_G(H \cap K)$.

۳. $N_G(H) \cap N_G(K) \leq N_G(HK)$.

۴. به ازای هر $x \in G$ ، $N_G(H^x) = N_G(H)^x$.

۵. اگر $H \leq N_G(K)$ ، آن گاه $HK \leq G$.

اثبات: ر. ک. [۲۷]، ص ۳۷.

گزاره ۱-۲-۲ اگر H_1, \dots, H_n زیرگروههای نرمال از گروه G باشند، آن گاه $G/(H_1 \cap \dots \cap H_n)$ با زیرگروهی از $G/H_1 \times G/H_2 \times \dots \times G/H_n$ یکرخت است.

اثبات:

نگاشت ψ را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\begin{aligned} \psi : G/(H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n) &\rightarrow G/H_1 \times G/H_2 \times \dots \times G/H_n \\ g(H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n) &\mapsto (gH_1, gH_2, \dots, gH_n) \end{aligned}$$

واضح است که ψ همریختی است، اما یک به یک بودن:

فرض کنیم $g(H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n) \mapsto (H_1, H_2, \dots, H_n)$ در این صورت به ازای $1 \leq i \leq n$ ، $gH_i = H_i$ و در

نتیجه $g \in H_i$ پس $g \in H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n$ بنابراین:

$$g(H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n) = H_1 \cap H_2 \cap \dots \cap H_n$$

و این نتیجه می شود ψ یک به یک است.

گزاره ۱-۲-۳ فرض کنید G گروه و A و B زیرگروههایی از G باشند، در این صورت:

$$۱. \quad B \subseteq C_G(A) \text{ اگر و تنها اگر } A \subseteq C_G(B).$$

$$۲. \quad \text{اگر } A \triangleleft B \text{ و } x \in G, \text{ آن گاه } A^x \triangleleft B^x.$$

$$۳. \quad C_G(A) \cap C_G(B) = C_G(AB).$$

اثبات: به راحتی از تعریف بدست می آیند.

قضیه ۱-۲-۴ (استدلال فوآتینی) فرض کنیم G گروه متناهی باشد و $H \triangleleft G$ ، در این صورت اگر

$$G = N_G(P)H \text{ آن گاه } P \in \text{Syl}_p(H)$$

اثبات: ر. ک. [۲۷]، ص ۷۴.

گزاره ۱-۲-۵ فرض کنید H زیرگروه از G باشد، در این صورت $N_G(H) \triangleleft C_G(H)$ و $N_G(H)/C_G(H)$

یکریخت با زیرگروهی از $\text{Aut} H$ است.

اثبات:

نگاشت τ را چنین تعریف می کنیم:

$$\tau: N_G(H) \rightarrow \text{Aut}(H)$$

$$g \mapsto \tau_g: H \rightarrow H$$

$$\tau_g(h) = g^{-1}hg$$

τ_g به وضوح متعلق به $\text{Aut}(H)$ است.

اما τ همریختی است و هسته آن $C_G(H)$ می باشد لذا $N_G(H)/C_G(H)$ یکریخت با زیرگروهی از $\text{Aut} H$

است.

گزاره ۱-۲-۶ اگر $A \leq G$ و $f \in \text{Aut}(G)$ ، آنگاه $Z(f(A)) = f(Z(A))$.

اثبات:

$$\begin{aligned} Z(f(A)) &= C_{f(A)}(f(A)) = \{f(a) : \forall x \in A \ f(ax) = f(xa)\} \\ \Rightarrow f^{-1}(Z(f(A))) &= \{a : \forall x \in A \ f(ax) = f(xa)\} \\ &= \{a : \forall x \in A \ ax = xa\} = Z(A) \Rightarrow Z(f(A)) = f(Z(A)) \end{aligned}$$

■

گزاره ۱-۲-۷ اگر $f \in \text{Aut}(G)$ ، $A \leq G$ و $B \triangleleft G$ ، آنگاه $\bar{f}: A/B \rightarrow f(A)/f(B)$ با ضابطه $\bar{f}(aB) = f(a)f(B)$ یک همریختی یک به یک و پوشاست.

اثبات:

ابتدا خوش تعریفی \bar{f} را بررسی می کنیم.

$$a_1B = a_2B \Rightarrow a_1^{-1}a_2 \in B \Rightarrow f(a_1)^{-1}f(a_2) \in f(B) \Rightarrow f(a_1)f(B) = f(a_2)f(B)$$

■

یک به یک بودن و پوشا بودن \bar{f} نیز واضح است.

تعریف ۱-۲-۸ فرض کنیم m عدد طبیعی بزرگتر از یک باشد، در این صورت مجموعه همه اعداد طبیعی مانند n که $n < m$ و $(m, n) = 1$ را $U(m)$ می نامیم. $U(m)$ با عمل ضرب اعداد طبیعی به پیمانه m یک گروه آبدلی تشکیل می دهد.

قضیه ۱-۲-۹ فرض کنیم G گروهی متناهی دوری باشد. اگر مرتبه G برابر با m باشد، آنگاه $\text{Aut}(G)$ عبارت است از همه خودریختیهای $\alpha_k: g \mapsto g^k$ طوری که $1 \leq k \leq m$ و $(k, m) = 1$. همین طور $\text{Aut}(G) \cong U(m)$ ، بنابراین $\text{Aut}(G)$ آبدلی است و از مرتبه $\varphi(m)$ است.

اثبات:

فرض کنیم $G = \langle x \rangle$ و $\alpha \in \text{Aut}(G)$. x^α (اثر تابع α روی عنصر x) نیز مولد G است (زیرا α یکریختی است) پس مرتبه x^α برابر m است.

$$x^\alpha \in G = \langle x \rangle \Rightarrow \exists 1 \leq k \leq m \text{ s.t. } x^\alpha = x^k$$

از تساوی بالا نتیجه می شود $O(x^k) = m$. اما $O(x^k) = m/(k, m)$ لذا $(k, m) = 1$. برعکس، واضح است که برای هر عدد صحیح $1 \leq k \leq m$ نگاشت $g \mapsto g^k$ خودریختی است.

حال نشان می دهیم $\text{Aut}(G) \cong U(m)$. نگاشت φ را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\varphi: U(m) \rightarrow \text{Aut}(G)$$

$$n \mapsto \alpha_n: G \rightarrow G$$

$$\alpha_n(x^k) = x^{nk}, \forall k \in Z$$

نشان می دهیم:

$$\alpha_n \in \text{Aut}(G) \quad (1)$$

(۲) φ یکرختی از $U(m)$ به $\text{Aut}(G)$ است.

اثبات (۱): همریختی بودن α_n واضح است. اما یک به یک بودن: فرض کنیم $x^{nk} = 1$ در نتیجه $(x^k)^n = 1$. از آن جا که $|G| = m$ و $(m, n) = 1$ پس $x^k = 1$. لذا α_n یک به یک است. برای اثبات پوشا بودن α_n فرض کنیم $n \in U(m)$ و $x^t \in G$ که $t \in Z$. نشان می دهیم عنصر $k \in Z$ چنان موجود است که $x^{nk} = x^t$. اما:

$$x^{nk} = x^t \Leftrightarrow nk \equiv t \pmod{m}$$

و این معادله همنهستی طبق یکی از قضایای نظریه اعداد { قضیه: اگر $(a, b) = 1$ آن گاه معادله همنهستی $ax \equiv c \pmod{b}$ دقیقاً دارای یک جواب است } دارای جواب می باشد.

اثبات (۲): فرض کنیم $n_1, n_2 \in U(m)$ و $x^k \in G$.

$$\alpha_{n_1} \alpha_{n_2}(x^k) = \alpha_{n_1}(x^{n_2 k}) = x^{n_1 n_2 k} = \alpha_{n_1 n_2}(x^k)$$

پس $\alpha_{n_1} \alpha_{n_2} = \alpha_{n_1 n_2}$ یعنی $\varphi(n_1) \varphi(n_2) = \varphi(n_1 n_2)$ ، بنابراین φ همریختی است. پوشا بودن φ واضح است اما یک به یک بودن: فرض کنیم $\varphi(n) = \text{Id}_G$ پس به ازای هر $k \in Z$ ، $x^{nk} = 1$. اگر قرار دهیم $k = 1$ آن گاه $x^n = 1$ و چون $(m, n) = 1$ نتیجه می شود $n = 1$. لذا φ یک به یک است و اثبات (۲) به پایان می رسد.

پس $\text{Aut}(G) \cong U(m)$ و لذا $\text{Aut}(G)$ آبدلی است و از مرتبه $\varphi(m)$ است. ■

گزاره ۱-۲-۱۰ فرض کنیم $H \leq G$ و $|G:H| = n$ که در آن n عدد طبیعی است، در این صورت G زیرگروه نرمالی مانند N دارد طوری که $N \leq H$ و $|G/N| = n!$.

اثبات: ر.ک. [۲۷]، ص ۲۷.

قضیه ۱-۲-۱۱ فرض کنیم G گروهی متناهی و p کوچکترین عدد اول شمارنده $|G|$ باشد. اگر H زیرگروهی از G باشد طوری که $|G:H| = p$ ، آن گاه $H \triangleleft G$.

اثبات:

با توجه به گزاره ۱-۲-۱۰، G زیرگروه نرمالی مانند N دارد که $N \leq H$ و $|G/N| = p!$. بنابر فرض $|G| = p|H|$ ، پس $|H/N| = (p-1)!$ و از این جا به دست می آید $|H/N| = 1$ ، زیرا در غیر این صورت $|H|$ و در نتیجه $|G|$ عامل اولی چون q دارد که بنا بر فرض باید از p نا کمتر باشد و این متناقض با $(p-1)!$ است. پس $H = N$ و این نتیجه می دهد $H \triangleleft G$.

قضیه ۱-۲-۱۲ فرض کنید N زیرگروه نرمال از گروه متناهی G باشد و فرض کنیم $|N| = n$ و $|G:N| = m$ نسبت به هم اول باشند، در این صورت G شامل زیرگروهی از مرتبه m می باشد و هر دو تا از آنها در G مزدوجند.

اثبات: ر.ک. [۲۲]، ص ۲۵۳.

تعریف ۱-۲-۱۳ فرض کنید G گروه باشد. زیرگروه نرمال غیربدیهی H را **زیرگروه نرمال مینیمال** از G گوئیم هرگاه H شامل زیرگروه نرمال سره از G نباشد.

قضیه ۱-۲-۱۴ اگر G ، p -گروه و N زیرگروه نرمال مینیمال از G باشد، آن گاه $N \leq Z(G)$ و $|N| = p$.

اثبات: ر.ک. [۲۴]، ص ۱۹۱.

گزاره ۱-۲-۱۵ اگر G گروه ساده ناآبلی متناهی باشد و $H < G$ ، آن گاه $[G:H] \geq 5$.

اثبات: ر. ک. [۲۸]، ص ۲۱۲.

تعریف ۱-۲-۱۶ فرض کنیم G گروهی نابديهی و M زیرگروهی سره از G باشد. M را یک زیرگروه *ماکسیمال* از G می‌نامیم در صورتی که $M \leq H \leq G$ نتیجه شود $M = H$ یا $M = G$.

قضیه ۱-۲-۱۷ فرض کنید G ، p -گروه متناهی نابديهی باشد و $H \leq G$ ، در این صورت H زیرگروه ماکسیمال است اگر و تنها اگر $H < G$ و $|G/H| = p$.

اثبات: ر. ک. [۲۷]، ص ۷۱.

گزاره ۱-۲-۱۸ فرض کنیم G گروه باشد. M زیرگروه نرمال ماکسیمال از G است اگر و تنها اگر G/M دوری از مرتبه عدد اول باشد.

اثبات:

فرض کنیم $H/M \leq G/M$ ، در این صورت $M \leq H \leq G$ و چون M زیرگروه ماکسیمال از G است داریم $H = M$ یا $H = G$ لذا $H/M = M$ یا $H/M = G/M$ ، پس G/M زیرگروه سره نابديهی ندارد و در نتیجه دوری از مرتبه عدد اول است. عکس گزاره نیز به وضوح برقرار است.

گزاره ۱-۲-۱۹ فرض کنیم $A \leq G$ و x عضو دلخواهی از G باشد، در این صورت هر زیرگروه از A^x به صورت B^x می‌باشد که B زیرگروهی از G است به ویژه زیرگروههای مینیمال و ماکسیمال از A به ترتیب به صورت N^x و M^x می‌باشند طوری که N در A مینیمال و M در A ماکسیمال است.

اثبات:

اگر $B \leq A$ ، آن گاه $A^x \leq B^x$. حال فرض کنیم $C \leq A^x$ ، در این صورت اعضای C به صورت a^x هایی می‌باشند که $a \in A$. ثابت می‌کنیم $B = \{a \mid a^x \in C\}$ زیرگروهی از A است. فرض کنیم $a_1, a_2 \in B$

$$(a_1 a_2^{-1})^x = a_1^x (a_2^{-1})^x = a_1^x (a_2^x)^{-1}$$